

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons [taal- en vertaalbeleid \[Link\]](#).

Besluit over de wijze waarop de Europese Commissie een verzoek om toegang van het publiek tot documenten betreffende de kwaliteit van tijdens de COVID-19-pandemie verspreide medische maskers heeft behandeld (zaak 790/2021/MIG)

Besluiten

Zaak 790/2021/MIG - Geopend op 30/04/2021 - Aanbeveling omtrent 05/11/2021 - Besluit over 25/05/2022 - Betrokken instellingen Europese Commissie (Wanbeheer vastgesteld) | Europese Commissie (Aanbeveling waarmee de instelling het eens is) |

De zaak betrof een verzoek om toegang van het publiek tot documenten betreffende 1,5 miljoen medische maskers die de Commissie in een vroeg stadium van de COVID-19-pandemie had gekocht en die niet aan de vereiste kwaliteitsnorm voldeden. De Commissie weigerde toegang te verlenen tot (delen van) een aantal van de gevraagde documenten, op basis van de noodzaak om de commerciële belangen van de betrokken fabrikant te beschermen.

De Ombudsman oordeelde dat de litigieuze informatie redelijkerwijs niet als commercieel gevoelig kon worden beschouwd en dat, zelfs als men zou aanvaarden dat de Commissie zich redelijkerwijs op de desbetreffende vrijstelling kon beroepen, er een groot openbaar belang is bij openbaarmaking.

De Ombudsman was derhalve van mening dat de weigering van de Commissie om toegang van het publiek in deze zaak te weigeren een wanbeheer vormde. Zij beveelt de Commissie aan haar standpunt te heroverwegen met het oog op een aanzienlijk grotere, zo niet volledige toegang tot de litigieuze documenten.

De Commissie heeft positief gereageerd op de aanbeveling van de Ombudsman. Zij heeft haar besluit opnieuw beoordeeld en meer toegang verleend tot de meeste van de litigieuze documenten. De Ombudsman betreurt echter dat de Commissie nog steeds geen toegang heeft verleend tot de drie resterende documenten in hun geheel. Zij merkte ook op dat, hoewel klager

nu meer toegang heeft gekregen, als gevolg van het verstrijken van bijna twee jaar sinds zijn verzoek, de documenten die hem zijn meegedeeld voor het doel dat hij had gepland, niet langer van toepassing zijn.

Zij bevestigde daarom haar bevinding van wanbeheer en sloot het onderzoek af.

Achtergrond van de klacht

1. In het voorjaar van 2020 kocht de Europese Commissie via het instrument voor noodhulp tien miljoen medische maskers om de COVID-19-pandemie aan te pakken. [1] De Commissie was al begonnen met de distributie van 1,5 miljoen aan 17 lidstaten en het Verenigd Koninkrijk, toen bleek dat de maskers van slechte kwaliteit waren. De handelaar heeft ingestemd met verzachtende maatregelen.

2. In juni 2020 heeft klager, een journalist, de Commissie verzocht [2] toegang te verlenen tot de uitwisselingen tussen de Commissie en de lidstaten over de verzending van deze maskers.

3. Op 26 oktober 2020 heeft de Commissie klager meegedeeld dat zij 134 documenten had geïdentificeerd en brede toegang voor het publiek had verleend. Zij heeft echter de toegang tot (delen van) sommige documenten geweigerd, op basis van een aantal uitzonderingen waarin de EU-wetgeving inzake de toegang van het publiek tot documenten voorziet.

4. Klager heeft de Commissie verzocht haar besluit om toegang te weigeren te herzien (door een „bevestigingsverzoek”) in te dienen.

5. Vervolgens heeft de Commissie klager ruimere toegang verleend. Zij handhaafde echter delen van haar besluit, waaronder dat de toegang tot (delen van) 12 documenten moest worden geweigerd op grond van de noodzaak om de commerciële belangen van de betrokken fabrikant te beschermen [3] .

6. Ontevreden over het resultaat met betrekking tot deze twaalf documenten, wendde klager zich in april 2021 tot de Ombudsman.

Aanbeveling van de Ombudsman

7. De Ombudsman was van oordeel dat het argument van de Commissie dat de openbaarmaking van de achtergehouden informatie de commerciële belangen van de fabrikant zou ondermijnen, aangezien deze zou kunnen worden gebruikt om zijn reputatie te schaden en dus zijn marktpositie in gevaar te brengen, niet volstaat om het bestaan van een legitiem en daadwerkelijk risico aan te tonen. In het bijzonder was het voor de Ombudsman onduidelijk hoe de bewerkte informatie, met name over de specifieke verzachtende maatregelen, kon worden gebruikt om de reputatie van de fabrikant te schaden.

8. Bovendien was de Ombudsman van mening dat er een groot algemeen belang was om te weten welke stappen zijn ondernomen om ervoor te zorgen dat er geen defecte maskers in

omloop werden gebracht en gebruikt.

9. De Ombudsman stelde derhalve vast dat de weigering van de Commissie om volledige toegang tot de twaalf litigieuze documenten te verlenen, wanbeheer vormde. Zij deed de volgende aanbeveling [4] :

De Commissie moet haar besluit om de toegang van het publiek tot (delen) van de twaalf litigieuze documenten te weigeren, heroverwegen op basis van de noodzaak om de commerciële belangen van de fabrikant te beschermen, teneinde klager de toegang tot deze documenten aanzienlijk, zo niet volledig, te verlenen.

10. In antwoord daarop heeft **de Commissie** de klager aanzienlijke toegang verleend tot negen documenten, waaronder de informatie over de voorgestelde verzachtende maatregelen die zij bevatten, waarbij slechts beperkte persoonsgegevens werden verwerkt [6] . Zij was van oordeel dat bijna een jaar na de vaststelling van het bevestigende besluit de feitelijke en juridische omstandigheden waren gewijzigd en dat deze negen documenten derhalve niet langer onder de uitzondering voor de bescherming van commerciële belangen vallen. Wat de overige drie documenten betreft, herhaalde de Commissie dat deze documenten commercieel gevoelige informatie bevatten van een geïdentificeerde onderneming waarmee zij geen rechtstreekse overeenkomst heeft gesloten, en stelde zij dat openbaarmaking de commerciële belangen van de onderneming zou ondermijnen.

11. In zijn opmerkingen sprak **klager** zijn ontevredenheid uit over de behandeling door de Commissie van zijn verzoek om toegang. Hij verklaarde dat het bijna twee jaar had geduurd om toegang te krijgen tot de litigieuze documenten en dat deze vertraging het hem onmogelijk had gemaakt om zijn werk als journalist uit te voeren. De klager voerde ook aan dat de Commissie geen duidelijke en onderbouwde verklaring had verstrekt voor het bestaan van een risico voor het commerciële belang van de betrokken fabrikant of waarom zij van mening is dat dit risico is afgenomen.

Beoordeling van de Ombudsman na de aanbeveling

12. De Ombudsman is ingenomen met het positieve antwoord van de Commissie op haar aanbeveling om haar besluit om de toegang van het publiek tot (delen) van de twaalf litigieuze documenten te weigeren, te heroverwegen.

13. De Ombudsman merkt op dat de Commissie na een herbeoordeling meer toegang heeft verleend tot negen van de twaalf litigieuze documenten.

14. **De Ombudsman blijft** echter van mening dat de gronden waarop de Commissie haar besluit had gebaseerd om de toegang tot de relevante delen van deze documenten te weigeren ten tijde van de vaststelling van haar confirmatief besluit, niet overtuigend waren.

15. Met betrekking tot de overige drie documenten met informatie over kwaliteitscontroletests herhaalt de Ombudsman haar standpunt dat deze informatie niet als commercieel *gevoelig* kan worden aangemerkt louter omdat zij betrekking heeft op een onderneming. Zij betreurt derhalve dat de Commissie haar weigering om toegang tot deze documenten in hun geheel te verlenen,

heeft gehandhaafd.

16. De Ombudsman betreurt ook de tijd die de Commissie in deze zaak heeft genomen om toegang te verlenen. Hoewel zij in haar aanbeveling erkende dat het toegangsverzoek van klager betrekking had op een van de drukste delen van de Commissie op dat moment, was de manier waarop de Commissie met deze zaak omging duidelijk in strijd met de geest van Verordening 1049/2001. Dit wordt geïllustreerd door het feit dat klager wegens het verstrijken van de tijd de informatie die hem nu is meegedeeld, niet kan gebruiken voor het doel dat hij had bedoeld. De Ombudsman benadrukt daarom nogmaals het belang van transparantie in tijden van crisis [7] en de noodzaak om te streven naar naleving van de termijnen die zijn vastgelegd in de EU-wetgeving inzake toegang van het publiek [8] .

Conclusie

Op basis van het onderzoek sluit de Ombudsman deze zaak af met de volgende conclusie:

De Commissie heeft positief gereageerd op de aanbeveling van de Ombudsman door een breder publiek toegang te verlenen tot de betrokken documenten. De Commissie heeft echter nog steeds geen toegang gegeven tot de drie resterende documenten in hun geheel. Bovendien kan klager wegens het verstrijken van bijna twee jaar de hem meegedeelde informatie niet gebruiken voor het doel dat hij had bedoeld. De Ombudsman bevestigt daarom haar bevinding van wanbeheer.

De klager en de Commissie zullen van dit besluit in kennis worden gesteld .

Emily O'Reilly Europese Ombudsman

Straatsburg, 25/05/2022

[1] Voor informatie over het instrument voor noodhulp gaat u naar:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en [Link].

[2] Verordening 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Link].

[3] Overeenkomstig artikel 4, lid 2, eerste streepje, van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

[4] De volledige tekst van de aanbeveling en de beoordeling die tot deze aanbeveling heeft

geleid, zijn beschikbaar op: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/148785> [Link].

[5] Het antwoord van de Commissie op de aanbeveling van de Ombudsman is beschikbaar op:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/156129> [Link].

[6] Overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder b), van verordening nr. 1049/2001.

[7] Zie de brief van de Ombudsman aan de Commissie van 20 april 2020:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/127057> [Link].

[8] Zie ook het initiatiefonderzoek van de Ombudsman naar de tijd die de Europese Commissie nodig heeft om verzoeken om toegang van het publiek tot documenten te behandelen:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766> [Link].